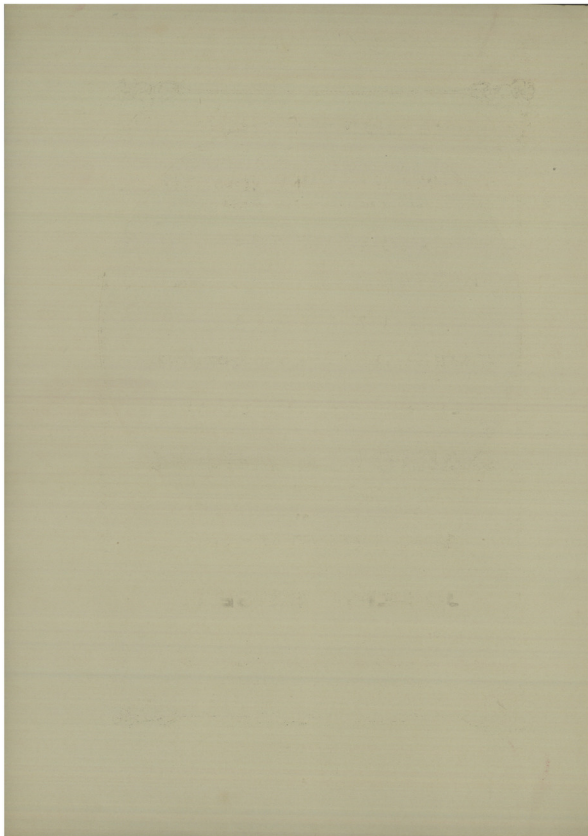

Ω Δ Ε Ι Ο Ν
Α Θ Η Ν Ο Ν

ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

1871

ΣΥΜΦΩΝΙΚΑΙ — ΛΑΪΚΑΙ ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Γ. Ν. ΝΑΖΟΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ " ΑΤΤΙΚΟΥ "

Κυριακή 28 Ἀπριλίου 1929, ὥρα 10³/₄ π. μ. ἀκριβῶς

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

ΟΓΔΟΗ ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΗΣ

ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΤΟΥ

ΩΔΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

1893 - 1929

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ :

ΔΗΜ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΟΛΙΣΤ :

JOSEPH SZIGETI

(βιολίον)

Μετά τήν έναρξιν τῆς Συναυλίας ἡ εἴσοδος ἐπιτρέπεται μόνον κατὰ τὰ διαλείμματα.

Τιμή ἀναλυτικῆ προγράμματος Δρ. 5.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1. *Ἡ Νύκτῃ τοῦ Οὐέλλικτων* . . . L. van BEETHOVEN
 - α. *Μάχη*
 - β. *Καταιγίς - Ἐμβατήριον*
 - γ. *Συμφωνία τῆς νύκτῃς*
 ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας
 (πρώτη ἐκτέλεσις)

2. *Μεγάλη Φούγκα* BEETHOVEN
 (WEINGARTNER)
 (*ἔργον 133*)
Ouverture. Allegro
 Meno mosso e moderato - Allegro
Fuga. Meno mosso e moderato.
 Allegro molto e con brio.
 Meno mosso e moderato
 ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας ἐγχόρδων
 (πρώτη ἐκτέλεσις)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

3. *Κοντσέρτο διὰ Βιολίον* L. van BEETHOVEN
 - I Allegro ma non troppo
 - II Larghetto
 - III Rondo
 Ὁ κ. *Szigeti* καὶ ἡ ὀρχήστρα

 4. *Τραγοῦδι τῆς χαρᾶς* ΑΡΤΗ. HONEGGER
 ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας
 (πρώτη ἐκτέλεσις)
-

ΠΡΟΠΑΜΜΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1. W. H. W. von Oettingen, J. von BERTHOVEN

1. W. H. W. von Oettingen
2. W. H. W. von Oettingen
3. W. H. W. von Oettingen
4. W. H. W. von Oettingen
(Lange, Berlin)

2. BERTHOVEN (WEINGARTEN)

1. BERTHOVEN
2. BERTHOVEN
3. BERTHOVEN
4. BERTHOVEN
(Lange, Berlin)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

3. W. H. W. von Oettingen, J. von BERTHOVEN

I. W. H. W. von Oettingen
II. W. H. W. von Oettingen
III. W. H. W. von Oettingen
(Lange, Berlin)

4. W. H. W. von Oettingen, J. von BERTHOVEN

(Lange, Berlin)

Ἡ Νίκη τοῦ Οὐέλλιγκτων. . . . L. VAN BEETHOVEN

Ἡ ἰδέα τῆς συνθέσεως τοῦ ἔργου τούτου ἀνήκει εἰς τὸν Mälzel, τὸν γνωστὸν ἐφευρέτην τοῦ μετρονόμου καὶ ἄλλων μηχανικῶν μουσικῶν ὀργάνων. Ὁ Mälzel θέλων νὰ διαφημίῃ τὰς ἐφευρέσεις του εἰς εὐρύτερον κύκλον, ἐσκέφθη νὰ προσεταιρισθῇ τὸν Μπετόβεν· κατέπεισε λοιπὸν τὸν τελευταῖον νὰ κάμουν ἀπὸ κοινοῦ ἓν ταξείδιον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὁποίου θὰ συνέτεινε πολὺ ἡ φήμη τοῦ συνθέτου τῆς Ἡρωϊκῆς. Ἐλεγον ἐν τούτοις τὰ χρήματα. Ὁ πολυμήχανος Mälzel ταχέως εὗρε τὴν λύσιν. Τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην ἡ νίκη τοῦ Οὐέλλιγκτων εἰς Βικτωρίαν ἦτο τὸ γεγονός τῆς ἡμέρας. Ἐπρότεινε ἐπομένως εἰς τὸν Μπετόβεν νὰ γράψῃ μουσικὴν μάχης διὰ τὸ *Παναγαμονικόν* του. Ὁ Μπετόβεν ἀσμένως ἐδέχθη τὴν πρότασιν καὶ ἤρξατο τὴν σύνθεσιν. Τὸ ἔργον ἐν τούτοις αὐτὸ τὸ ὅποιον κατ' ἀρχὰς ἔγραφε ὑπὸ τύπον ἀστείου, τοῦ ἤρρεσεν ἐν τέλει ἰδιαιτέρως, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ τὸ ἐνορχηστρώσῃ καὶ νὰ τὸ ἐκτελέσῃ μετὰ τῆς Ἐβδόμης συμφωνίας. Πράγματι ἡ συναυλία ἔλαβε χώραν τὴν 8ην Δεκεμβρίου 1813. Οἱ διασημότεροι μουσικοὶ τῆς Βιέννης ἔλαβον μέρος εἰς αὐτήν: ὁ Σπόρ, ὁ Σουπλάντιτς, ὁ Ρόμπεργκ, ὁ Μάιζεντερ, ὡς καὶ ὁ περίφημος βαθυχορδιστῆς Dragonetti. Ὁ Σαλιέρι διηύθυνε τὴν μουσικὴν εἰς τὰ παρασκήνια, ὁ Hummel καὶ ὁ Meyerbeer ἔπαιζαν τύμπανα, ὁ Moscheles ἔπαιζε κίμβαλα καὶ ὁ Μπετόβεν διηύθυνε τὰ πάντα. Ἡ ἐπιτυχία ὑπῆρξεν ἀνωτέρα πάσης προσδοκίας. Ὁ Μπετόβεν ἔγινε διὰ μιᾶς ὁ ἦρος τῆς ἡμέρας. Ἡ συναυλία ἐπανελήφθη ὅχι ἅπαξ, ἀλλὰ τρίς, με ἀψόουσιν πάντοτε ἐπιτυχίαν. Κατόπιν τούτου ὁ Μπετόβεν ἐγκατέλειψε τὴν ἰδέαν τῆς ἀναχωρήσεως δι' Ἀγγλίαν. Ὁ Mälzel ἐν τούτοις θεωρῶν ὅτι εἰς αὐτὸν ὀφείλετο ἡ ἰδέα τοῦ ἔργου, ἔκρινε καλὸν νὰ παραλάβῃ τὴν παρτιτούραν καὶ τὰ μέρη τῆς ὀρχήστρας ἵνα ἐκτελέσῃ τὴν «Νίκην τοῦ Οὐέλλιγκτων» δι' ἴδιον λογαριασμόν. Ὁ Μπετόβεν διεμαρτυρήθη, ζητῶν τὴν ἐπιστροφὴν τῆς παρτιτούρας. Τὰ πράγματα ἐφθασαν εἰς τὰ δικαστήρια καὶ ἡ ὑπόθεσις ἔληξε μὴδὲν τὸ 1817, δι' ἀμοιβαίου συμβιβασμοῦ.

Μεγάλη Φούγκα L. VAN BEETHOVEN

Ἡ σήμερον ἐκτελουμένη *Μεγάλη Φούγκα*, ἔργον 133, εἶχε γραφεί ὡς finale τοῦ κοναρτέτου ἀρ. XIII, ἔργον 130 (εἰς σι ἔψ) ἐπειδὴ ὁμοῦ ἦτο λίαν μακρὰ καὶ ἀπολύτως ἀκατάληπτος διὰ τὸ τότε κοινόν, ὃ ἐκδότης Artaria, παρεκάλεσε τὸν Μπετόβεν ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν ἐν λόγῳ φούγκαν μὲ ἄλλο *φινάλε*, ὅπερ καὶ ἔκαμεν ὁ συνθέτης, ἂν καὶ εὐρισκόμενος σχεδὸν εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ θανάτου του, γράψας τὸ περιήρημον τελευταῖον μέρος ὅπερ κλείει τὸ κοναρτέτο ἀρ. XIII. Ἐκτοτε ἡ *Μεγάλη Φούγκα*, ἐξεδόθη μεμονομένως λαβοῦσα ἀριθμὸν 133· ἡ δὲ διασκευή της δι' ὀργήστραν ἐγένετο πρὸ ὀλίγου ὑπὸ τοῦ Felix Weingartner.

Τὸ ἔργον τοῦτο, λέγει ὁ Vincent d' Indy, εἶνε φούγκα μὲ δύο θέματα καὶ μὲ παραλλαγάς. Ἡ ἐνότης του δεφεύεται κυρίως εἰς ἓν *κύριον θέμα*, ὅπερ εἶνε *ἀπάντησις* τῆς πρώτης φούγκας καὶ ποῦ γίνεται *θέμα* τῆς δευτέρας. Δύναται τις διὰ τὰ εἰκόλην τὴν ἀνάλωσι, νὰ τὴν διαίρῃ εἰς ἕξ μέρη, ὑποδιαρούμενα καὶ ταῦτα.

I. *Εἰσαγωγή*. Ἐκθεσις.—εἰς τοὺς γειτονικοὺς τόνους ἐπιφέροντας τὸν τῆς δευτεροζούσης—τοῦ κυρίου θέματος ὑπὸ τέσσαρας σπουδαίας μορφάς:

1ον. Ὑπὸ τύπον ἀπάντησεως τῆς πρώτης φούγκας· 2ον ὑπὸ ρυθμὸν τῆς δευτέρας φούγκας· 3ον ὑπὸ τύπον θέματος τῆς δευτέρας φούγκας· 4ον ὑπὸ τύπον ρυθμικῆς συνοδείας τῆς *ἀπαντήσεως* τῆς δευτέρας φούγκας.

Τὸ κύριον τοῦτο θέμα περιέχει τὸν πυρῆνα ὄλου τοῦ ἔργου.

I. *Πρώτη φούγκα*, περιέχει τρεῖς παραλλαγάς.

1ον. Ἐμφάνισις τῆς *ἀπαντήσεως* μόνης.—Ἐκθεσις τῆς φούγκας ὑπὸ τοὺς συνήθει κανόνας· τέσσαρες εἰσοδοὶ. Τὸ θέμα τὸ προερχόμενον ἐκ τοῦ πυρῆνος διακρίνεται διὰ τὴν ἔκτασιν τῶν μελωδικῶν του διαστημάτων.—Ρυθμικὸν ἐπεισόδιον.—Ἐπανάληψις τοῦ θέματος ὑπὸ μιᾶς φωνῆς ἐπιφερούσης τὴν:

2ον. Πρώτην *παραλλαγὴν*. Ἐκθεσις ὑπὸ τοῦ *θέματος* εἰς τὴν ὑποδεσπάζουσαν διὰ νέου ρυθμοῦ τριῶν. Ἐπεισόδιον διὰ τῶν ἀρχικῶν φθόγγων τοῦ *θέματος*.—Ὡς καὶ ἀνωτέρω, ἐπανάληψις εἰς μίαν φωνήν, τὴν φορὰν ταύτην ὄχι τοῦ *θέματος*, ἀλλὰ τῆς *ἀπαντήσεως*, ἐπανάληψις συνεπαγομένη:

Δι' ἡλλοιωμένης *ἀπαντήσεως*, ἔκθεσις εἰς τὸν σχετικὸν τόνον. Ἐπεισόδιον διὰ τοῦ ρυθμοῦ τοῦ θέματος.

3ον. *Δευτέρα παραλλαγή*. Εἰς *σι ὕφ.* κύριον τόνον, ἔκθεσις διὰ νέου ρυθμοῦ τοῦ *θέματος* συνοδευομένου ὑπὸ δεκάτων ἔκτων.

4ον. *Τρίτη παραλλαγή*. Ἐκθεσις εἰς τὸν κύριον τόνον. Τὸ *θέμα* παρηλλαγμένον δανεῖζεται τὸν ρυθμὸν τῶν τριήγων.

Ὅπως καὶ εἰς τὰς δύο πρώτας ὑποδιαφάσεις, ἡ ἐπανάληψις τοῦ *θέματος* εἰς μίαν φωνὴν συνεπάγεται:

III. *Δευτέραν φούγκαν*, περιέχουσαν ὁμοίως τρεῖς παραλλαγίς.

1ον. *Ρὲ ὕφρεσις*.—Ὅπως εἰς τὴν πρώτην φούγκαν, προαναγγελία τῆς *νέας*—*ἀπαντήσεως* μόνης, πηγαζούσης ἐκ τοῦ περῆνος καὶ ἐπὶ ρυθμοῦ γνωστοῦ ἐκ τῆς *Εἰσαγωγῆς*. Ἐκθεσις κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ νέον *θέμα* εἶνε ἡ *ἀπάντησις* τῆς προηγουμένης φούγκας.

—Ἐπεισόδιον, πρῶτον διὰ τῆς ἀπαντήσεως ὑπὸ τύπον κανόνος, δεύτερον διὰ τοῦ *θέματος* ἀνεπτυγμένου.

—Ἀνάπτυξις τῆς ἀπαντήσεως συνεπαγομένης τὴν:

2ον. *Πρώτην παραλλαγήν*, εἰς *σι ὕφ.* κύριον τόνον, ἔκθεσις τῆς δευτέρας φούγκας ἐπὶ ρυθμοῦ ἀκουσθέντος κατὰ τὴν *Εἰσαγωγήν*. Ἐπεισόδιον ὑπὸ τοῦ *θέματος* εἰς τὸν ρυθμὸν τοῦτον.—Νέα ἔκθεσις τοῦ *θέματος*, ὅπως εἰς τὴν πρώτην φούγκαν, ἐδῶ ὅμως εἰς δύο μέρη, συνεπαγομένη τὴν:

3ον. *Δευτέραν παραλλαγήν*, εἰς *λα ὕφ.*, ἔκθεσις τοῦ *θέματος* ἐν μεγεθύνσει, ἐπὶ τοῦ *θέματος* ἀνεστραμμένου καὶ μετὰ ρυθμοῦ τῆς πρώτης παραλλαγῆς.

4ον. *Τετάρτην παραλλαγήν*.—Ἐπεισόδιον ἐπὶ τοῦ *θέματος* συμκρυμένου καὶ μὲ συνεχεῖς μετατροπίας.

IV. *Ἀνάπτυξις τῶν δύο φωνῶν εἰς τρία μέρη*.

1ον. Ἐπεισόδιον διὰ τοῦ ρυθμικοῦ τύπου τοῦ πρώτου *θέματος*.

2ον. Ἐπεισόδιον διὰ τοῦ πρώτου *θέματος* καὶ τῶν ἀρχικῶν φθόγγων τοῦ δευτέρου.

3ον. Ἐπεισόδιον διὰ τοῦ δευτέρου *θέματος*, ἐν εὐθείᾳ καταστάσει καὶ ἀνεστραμμένου, μετὰ τῆς δευτέρας ἀπαντήσεως καὶ τοῦ ρυθμοῦ τοῦ πρώτου, συνεπαγομένου τὴν:

V. *Νέαν ἔκθεσιν εἰς τὸν κύριον τόνον*, μὲ

1ον. Νέαν ἔκθεσιν καὶ ἐπανάληψιν τῆς πρώτης παραλλαγῆς, τῆς δευτέρας φούγκας.

2ον. Ἀνάπτυξιν τῆς δευτέρας φούγκας.

VI. *Κατακλειδα* εἰς τὸν κύριον τόνον, *σι ὕφ.*

1ον. Ἦχῳ τῆς πρώτης φούγκας διὰ τοῦ *θέματος* της.

2ον. *Θέμα* τῆς δευτέρας φούγκας.

3ον. Λύσιν διὰ τοῦ πρώτου **θέματος** ἐν εὐθείᾳ καταστάσει καὶ ἐπὶ τῆς μεγεθύνσεως τοῦ δευτέρου, μετὰ τοῦ ρυθμοῦ τῶν τριήχων τῆς πρώτης φούγκας.

4ον. Κατακλιεῖδα, διὰ τοῦ ἀκούσματος τοῦ πυρήνος τοῦ ἔργου.

Τραγοῦδι τῆς χαρᾶς ARTHUR HONEGGER

(Πρώτη ἐκτέλεσις : Γενnéη, Ἀπρίλιος 1923)

Ὁ André Cœuroy, γράφει εἰς τὴν **Μουσικὴν ἐπιθεώρησιν**, ὀλίγον μετὰ τὴν πρώτην ἐκτέλεσιν :

Καμμιά σύνθεσις τοῦ Honegger δὲ εἶχεν ἀποδείξει καλλίτερα μέγχι σήμερον, πόσον ἡ σοβαρότης κυβερνεῖ τὴν φύσιν του : δίδει ἰσορροπίαν καὶ ἀφαιρεῖ κάθε ὑπερβολὴν καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἔργον τῆς χαρᾶς. Ἡ φαιδρότης του εἶνε γεμάτη σκέψιν : δι' αὐτὸ καὶ ὁ λυρισμός του ἔχει κατὰ τὸ ἀόστηρόν καὶ συγκεντρωμένον.

Εἶναι μουσικὴ περίπλοκος ἀλλὰ καὶ ἀπλὴ ταυτοχρόνως. Ἡ ἀπέραντος καὶ ὠραία ἠχητικότης τῆς ὁμοιάζει μὲ συναυλίαν τῆς φύσεως. Ὑπάρχει κατὰ τὸ ἀγροτικὸν καὶ ὕγιες μέσα εἰς τὰς διαφωνίας τοῦ ἔργου, αἱ ὁποῖαι ἀφοπλίζουν καὶ τοὺς μεγαλύτερους ἐχθροὺς τῶν παρατόλμων ἁρμονιῶν.

Καὶ μέσα σ' αὐτὸ τὸ «Τραγοῦδι τῆς χαρᾶς», περνᾷ ἡ πνοὴ τοῦ ζωογονοῦ τὸν **Βασιλέα Δαυίδ**· πνοὴ ἀνταξία τοῦ Μπάχ, πλατεῖα καὶ ἴση εἰς δύναμιν ἐν συνόψει : ὠραῖον ἔργον, ὠραίας ψυχῆς.

red mark

